

Trồng ổi không hạt

Với mức giá bán tại vườn trung bình đạt 7.000 đ/kg, nếu thử làm phép tính trồng ổi không hạt trên một đơn vị diện tích, thu nhập không thua những loại cây ăn trái đặc sản khác. Tuy nhiên, thời gian qua, các nhà vườn trồng ổi không hạt thành công không nhiều hoặc chỉ thành công trên diện tích nhỏ, thiếu bền vững. Gom góp kinh nghiệm từ các nhà vườn thành công cho thấy, đầu tư kỹ thuật đúng mức là rất cần thiết đối với ổi không hạt.

Đất trồng

Trồng trên đất phù sa, giàu chất hữu cơ, đủ nước tưới cho năng suất cao, mẫu mã đẹp và phẩm chất tốt nhất. Một tài liệu kỹ thuật cho biết, độ pH đất ở mức 4.5 đến 8.2 là thích hợp cho ổi. Trong thực tế canh tác, trồng ổi không hạt ở ĐBSCL cho năng suất cao nhất so với các vùng trong cả nước. Ở một số hộ trồng ổi không hạt ở Cần Thơ, Vĩnh Long, Tiền Giang, Long An, năng suất đạt 35 - 50 tấn/ha/năm (diện tích sử dụng 60 - 70%); đó là mức không thấp hơn mô hình kiểu mẫu trồng ổi ở nước ngoài.

Các khu vườn chuyên trồng ổi không hạt ở ĐBSCL thành công đều bố trí liếp rộng 5 - 6 m, mương tưới tiêu nước chủ động, mực nước mương cách mặt liếp 0,5 m. Nếu là liếp đã trồng cây ăn trái cũ, các chủ vườn đào gốc cây, đảo đất và bồi mương sửa liếp trước khi trồng vườn ổi mới. Để đạt năng suất cao, nên trồng vườn độc canh. Bố trí hàng cách hàng 2,5 m, cây cách cây 2 m (sau khi trừ mương trồng khoảng 1.300 - 1.500 cây/ha). Cũng có thể trồng xen trong vườn trồng cây ăn trái khác trong giai đoạn kiến thiết cơ bản, nhưng cần bố trí khoảng cách thích hợp cho ổi hứng đủ nắng và “đất ăn”.

Những nhà vườn trồng quá dày, giai đoạn 2 - 3 năm đầu nhìn đẹp mắt nhưng sau đó khó chăm sóc, sâu bệnh nhiều, năng suất thấp, trái nhỏ, chất lượng kém, giá bán thấp, khó cải thiện khi vườn xuống cấp.

Tiến hành đắp mô rộng 50 – 60 cm, cao 20 - 30 cm so với mặt liếp để không bị úng gốc khi cây còn nhỏ cũng như thoát nhanh nước mưa, giúp ngừa tuyến trùng và nấm bệnh trên rễ. Vườn cây phát triển tốt, đồng đều sẽ cho năng suất cao.

Chọn giống

Kinh nghiệm của các vườn ổi thành công cao trồng bằng cành chiết của dòng ổi không hạt có trái to (0,3 - 0,5 kg/trái), dạng trái thuôn dài, vỏ trái láng màu xanh sáng, thịt trái màu trắng ngà, chắc, giòn, vị chua ngọt. Toàn bộ cành chiết chọn trồng có cùng “tuổi”, đã được giâm trong bầu trên 3 tháng và có cùng chiều cao và số lá. Trường hợp cây giống không cùng tuổi, không cùng chiều cao phải phân loại và trồng riêng từng liếp.

Chăm sóc

Đào hố giữa mô, bón lót mỗi hố 10 kg phân hữu cơ đã hoai mục (15 tấn/ha), 0,5 kg phân lân (750 kg/ha), 0,2 kg vôi bột (300 kg/ha), trộn đều với đất giúp cho ổi phát triển nhanh. Đặt cây giống vào hố trồng, lấp đất ngang mặt bầu, lèn chặt. Cắm 1 - 3 cọc giữ cho cây giống đứng thẳng không bị gió lay gốc

để cây bắt rễ nhanh. Nếu trồng vào mùa khô phải phủ rơm cỏ mục quanh gốc để giữ ẩm cho cây phát triển nhanh bộ rễ. Duy trì tưới thường xuyên ngày 2 lần cho tới khi cây đã ra được 2 đợt tược mới thì giảm xuống 1 lần/ngày.

Bón phân

Ôi không hạt có sức phát triển rất nhanh, nếu bón phân tưới nước đầy đủ, hợp lý và làm tốt khâu bấm đợt sau ngày trồng 5 - 6 tháng có thể ra hoa, 8 - 9 tháng sau ngày trồng cho thu hái trái chiếng. Lượng phân bón tùy theo độ màu mỡ của đất vườn và tình trạng sinh trưởng của cây. Lời khuyên của các chuyên gia cây ăn quả quốc tế là: so với cam, một thứ cây đòi hỏi bón phân nhiều thì yêu cầu bón phân của ôi còn cao hơn để có năng suất cao và chất lượng tốt. Một số vườn ôi ở Long Hưng (Châu Thành, Tiền Giang), Vĩnh Cửu (Đồng Nai) bón nhiều phân gà công nghiệp kết hợp phân NPK, ôi cho trái nặng 500 - 700 g đều khắp cả vườn. Trong khi chờ tiếp nhận những quy trình bón phân tốt nhất khuyến cáo từ cơ quan khoa học, nhà vườn có thể tham khảo mức phân bón, đã được phổ biến trong các hội thảo phân bón cho ôi không hạt ở ĐBSCL như sau:

+ Năm thứ nhất, 2 tháng một lần, tưới 150 g NPK 16-16-8/cây (225 kg/ha) và 70 g KCl/cây (105 kg/ha).

+ Năm thứ hai bón thúc cho cây vừa tạo tán vừa thu hoạch 2 - 3 tháng một lần. Mỗi lần bón hay tưới 400 g NPK 16-16-8/cây (600 kg/ha) 120 g urê (120 kg/ha), 150 g KCl/cây (225 kg/ha) và 20 kg phân chuồng/cây/năm, kết hợp bồi bùn.

+ Năm thứ ba trở đi, 3,5 - 4 tháng một lần bón phân sau thu hoạch và tỉa cành. Mỗi lần bón hay tưới 220 g NPK 16-16-8/cây (300 kg/ha) 120 g urê (120 kg/ha), 150 g KCl/cây (225 kg/ha) và 20 kg phân chuồng/cây/năm, kết hợp bồi bùn.

Tạo tán, tỉa cành, bấm đợt

Những vườn ôi không hạt thành công là những vườn được làm tốt việc tạo tán, tỉa cành, bấm đợt, giúp tạo ra nhiều cành cho trái, tán cây chỉ cao khoảng 1,4 - 1,5 m dễ dàng quản lý sâu bệnh và thu hoạch.

Sau khi trồng khoảng 3 tháng, từ thân cây ra những tược mới (cành cấp I) và để dài khoảng 0,8 - 1 m. Khi vỏ tược ở độ bánh tẻ, sẽ cắt bỏ 1/2 chiều dài tược để tạo tiền đề khung tán thấp cây sau này. Sau khi cắt đợt, mỗi cành cấp I bị cắt ấy sẽ đâm ra 2 tược mới ở nách cặp lá gần vết cắt và từ thân cây các tược khác đâm ra mạnh mẽ. Chờ cho các cành cấp II này thành thực lại cắt đợt, tiếp tục việc tạo tán. Tính từ gốc tược thứ 2 trở lên, cắt ở vị trí trên 4 - 5 cặp lá, hoặc tính từ mặt đất lên khoảng 1,2 m là vừa. Đợt ra tược thứ 3 (ra cành cấp III) sẽ tốn ít thời gian hơn và đợt tược này, ở vị trí nách cặp lá thứ 4 hoặc thứ 5 sẽ ra 1 - 2 cặp nụ hoa. Tiến hành tỉa bỏ những chồi nhỏ yếu, chỉ giữ lại mỗi cây 3 - 4 cành cấp I, 8 - 10 cành cấp II và hệ thống cành cấp III đều các hướng. Tiến hành bấm ngọn tược thứ 3 ngay vị trí phía trên cặp trái ôi non đã đậu và tỉa các trái dư. Sau một thời gian ngắn ở nách các cặp lá cành cấp II và cấp III sẽ mọc ra các chồi mới cho trái. Tiếp tục bấm đợt những chồi mới ở vị trí trên cặp trái nhỏ như đã làm ở trên.

Bao trái, thu hoạch

Trong tình trạng ruồi đục quả nhiều như hiện nay, khi trái ổi to bằng trứng cú thì tiến hành phun thuốc ngừa sâu bệnh và bao trái ngay sau đó. Dùng bao nylon trắng đục lỗ nhỏ thoát hơi nước bao trái để ngăn chặn ruồi đục quả gây hại. Khoảng 75 ± 5 ngày sau khi hoa nở có thể thu hoạch trái. Kết hợp bón phân tưới nước theo đợt 3 tháng một lần thì ổi cho thu hoạch rộ trong nửa tháng. Thu hoạch tập trung là điều khác biệt so với cách trồng ổi truyền thống.

Với cách làm vườn nêu trên, vườn ổi có điều kiện phát tán nhanh, hồi phục sức khỏe nhanh chóng sau đợt thu hái trái, sản lượng thu hoạch cao tập trung, bán được giá.

Nguồn: Khoa học Phổ thông